

109137 - Geschil over ontwikkelingsperspectief. Geen sprake van verwijderingsgeschil. Verzoek gegrond. Aan observatieplaatsing op het speciaal basisonderwijs dient een ontwikkelingsperspectief (opp) ten grondslag te liggen.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekers], wonende te [woonplaats], verzoekers,

en

[bevoegd gezag], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school], verweerder gemachtigde: de heer mr. C.A.M. van Vught

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is gegrond. Het geschil ziet feitelijk op het ontwikkelingsperspectief. Aan een observatieplaatsing op het speciaal basisonderwijs dient een ontwikkelingsperspectief ten grondslag te liggen. Geadviseerd wordt alsnog de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de school zo goed mogelijk in kaart te brengen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 30 januari 2020 hebben verzoekers een geschil aan de Commissie voorgelegd over de beslissing van 17 januari 2020 van verweerder om hun zoon [de leerling] per 1 februari 2020 te schorsen als zij [de leerling] niet voor observatie zouden aanmelden op een school voor speciaal basisonderwijs (verder: sbo-school). Verzoekers hebben deze beslissing opgevat als een besluit tot verwijdering van hun zoon van [de school].

Verweerder heeft op 14 februari 2020 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond plaats op 25 februari 2020 te Utrecht.

Verzoekers waren op de zitting aanwezig en werden vergezeld door [vertrouwd persoon].

Namens verweerder waren op de zitting aanwezig [bestuurder] en [directeur en intern begeleider van de school], daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

[het samenwerkingsverband] werd ter zitting vertegenwoordigd door [directeur-bestuurder] en [ondersteuningseenheidmanager].

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brief van 9 maart 2020 aan partijen meegedeeld.

3. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2011.
2. [de leerling] is vanwege verhuizing in 2019 in groep 4 gestart op de school. In het schooljaar 2019-2020 is [de leerling] in groep 5 begonnen.
3. Op 30 september 2019 heeft de school aan [de leerling] een officiële waarschuwing gegeven wegens ontoelaatbaar en grensoverschrijdend gedrag.
4. Op 10 oktober 2019 vond op het bestuurskantoor een gesprek plaats met verzoekers, de bestuurder, de directeur van de school en twee leerkrachten. Het doel van het gesprek was om te kijken naar de problematiek rond [de leerling] en naar oplossingen.
5. [de leerling] is op 22 november 2019 door een orthopedagoog van het bevoegd gezag geobserveerd.
6. Vanaf 29 november 2019 heeft [de leerling] geen onderwijs meer in zijn eigen klas gevolgd. Hij heeft afwisselend in groep 6 of 8 met eigen lesstof gezeten.
7. Op 16 december 2019 heeft een gesprek op de school plaatsgevonden over tijdelijke plaatsing van [de leerling] op [de sbo- school]. Hiertegen hebben verzoekers zowel mondeling als schriftelijk bezwaar gemaakt.
8. Verweerder heeft op 17 januari 2020 aan verzoekers schriftelijk gemeld dat hij voornemens is om [de leerling] per 1 februari 2020 te schorsen, indien verzoekers [de leerling] niet voor 31 januari 2020 bij [de sbo-school] aanmelden.
9. Op 22 januari 2020 is [de leerling] door een orthopedagoog van het samenwerkingsverband geobserveerd.
10. Op 27 januari 2020 heeft opnieuw een gesprek op school plaatsgevonden waarbij een door verzoekers ingeschakelde therapeut/kindercoach aanwezig was.
11. Vervolgens hebben verzoekers het geschil aan de Commissie voorgelegd.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

De school wil dat [de leerling] naar [de sbo-school] gaat, terwijl andere mogelijkheden om [de leerling] te begeleiden niet zijn verkend. De school heeft [de leerling] niet de benodigde ondersteuning geboden. De school heeft geen behandelplan voor [de leerling] opgesteld. Binnen de school dienen de mogelijkheden om [de leerling] te ondersteunen te worden ingezet. Indien blijkt dat dit niet afdoende is, pas dan is een observatie op een sbo-school aan de orde. Bij aanvang op de school in groep 4 moest [de leerling] wennen, maar hij heeft dat schooljaar alsnog goed afgerond. Begin groep 5 ging het niet goed tussen [de leerling] en de leerkracht. Verzoekers hebben toen aan de school om hulp gevraagd voor zowel [de leerling] als de leerkracht. De leerkracht heeft vervolgens handelingsadviezen ontvangen van de collega die in groep 4 [de leerling] les had gegeven. De situatie rond [de leerling] verbeterde daardoor niet. Verzoekers hebben daarom verzocht om een externe specialist voor zowel [de leerling] als de leerkracht in te schakelen. Aan dit verzoek heeft de school geen gehoor gegeven. In november 2019 heeft een orthopedagoog [de leerling] geobserveerd. Het gesprek van december 2019 ging vreemd genoeg niet over die observatie, maar over de beslissing van de school dat [de leerling] voor observatie

naar een sbo-school moest. Andere mogelijkheden waren er volgens de school niet. Verzoekers hebben verschillende voorstellen aangedragen.

Zij hebben verzocht om een behandelplan, dat tussentijds wordt geëvalueerd en waarbij [de leerling] uren opbouwt om in zijn eigen groep onderwijs te volgen. De school wilde dit niet. Verzoekers hebben aangedrongen op een tweede observatie vanuit het samenwerkingsverband. Die heeft plaatsgevonden. Verzoekers hebben zelf een kindercoach ingeschakeld en verzocht om haar ook op de school in te zetten. Ook dit wilde de school niet.

Aanvankelijk zou [de leerling] tijdelijk buiten de klas worden geplaatst. Inmiddels duurt die situatie al langer dan drie maanden. Hierdoor is een leerachterstand ontstaan.

Standpunt verweerder

Verzoekers zijn niet ontvankelijk in hun verzoek, omdat geen sprake is van een (voorgenomen) verwijdering van [de leerling]. Bovendien gaat het geschil niet over een ontwikkelingsperspectief (verder: opp). De Commissie is niet bevoegd te oordelen over schorsing. Desondanks wenst verweerder een inhoudelijke behandeling om uit de patstelling te raken.

[de leerling] vertoont grensoverschrijdend gedrag. Met verzoekers zijn daarover diverse gesprekken gevoerd. Tevens heeft verweerder zich voor hulp tot het samenwerkingsverband gewend. [de leerling] is met toestemming van verzoekers door een orthopedagoog geobserveerd. De leerkracht van [de leerling] heeft coaching van de leerkracht ontvangen, waar [de leerling] vorig jaar in de klas zat. De gegeven handelingsadviezen hadden geen effect. [de leerling] is in zijn eigen klas niet langer te handhaven. Zijn veiligheid alsook die van de medeleerlingen kan niet langer worden gewaarborgd. Vanaf 29 november 2019 volgt [de leerling] onderwijs, maar niet langer in zijn eigen klas. Hij krijgt lesstof op zijn eigen niveau aangeboden. De ondersteuningsbehoefte van [de leerling] dient in kaart te worden gebracht en dit kan niet op de school. De tijdelijke plaatsing op de [sbo-school] is bedoeld om [de leerling] te observeren en zo mogelijk een diagnose vast te stellen. Aan de hand van de resultaten zal bekeken worden of [de leerling] onderwijs op de school kan blijven volgen of dat een andere onderwijslocatie meer passend voor hem is. Indien hij onderwijs op de school blijft volgen, zal de school een opp opstellen. Door het weigeren van de tijdelijke plaatsing, belemmeren verzoekers verweerder in het nakomen van zijn zorgplicht. Verzoekers hebben voorgesteld om een kindercoach op de school in te zetten. Dit is slechts voor 2,5 uur per week mogelijk. De rest van de onderwijstijd ontvangt hij geen begeleiding terwijl dan nog steeds niet duidelijk is wat de herkomst van het gedrag is. Daarom is de inzet van een kindercoach nu geen oplossing. Om te voorkomen dat [de leerling] een thuiszitter wordt, is de schorsing per 1 februari 2020 niet geëffectueerd. Hij kan onderwijs blijven volgen, alleen niet in zijn eigen klas.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband beschikt over diverse arrangementen. De inzet van een arrangement hangt af van de vraag en de behoefte. Het doen van observaties op de school zelf is niet ongebruikelijk. Een dergelijke observatie is niet bedoeld om direct conclusies te trekken, maar om het een en ander te duiden. Gezien de complexe situatie heeft het samenwerkingsverband een orthopedagoog ingezet om mee te kijken. Op de school heeft een gesprek plaatsgevonden waarin duidelijk is geworden dat de school zich handelingsverlegen acht. De mogelijkheden buiten de school dienden te worden onderzocht. Door een leerling uit de huidige situatie te halen, kan

bekeken worden of het aan de omgeving ligt, of het om kindfactoren gaat of dat sprake is van een combinatie. Op dit moment sluit het bieden van een tijdelijke observatie op een sbo-school op de ontstane situatie aan.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling, toelating en het ontwikkelingsperspectief.¹ Verzoekers hebben de plaatsing op het sbo opgevat als een (voorgenomen) verwijdering. Van verwijdering is naar het oordeel van de Commissie evenwel geen sprake. Er is immers komen vaststaan dat sprake is van een tijdelijke observatieplaatsing van [de leerling] op het sbo. [de leerling] blijft hierbij ingeschreven op de school.

De Commissie is van oordeel dat het geschil dient te worden aangemerkt als een geschil over het ontwikkelingsperspectief en kent het die grondslag ambtshalve toe.² Ter toelichting merkt de Commissie hierover op dat ingevolge het amendement Ferrier-Van der Ham, dat de grondslag vormt voor de Commissie, aan haar op een laagdrempelige wijze geschillen kunnen worden voorgelegd.³ Verzoekers hoeven geen deskundige in te schakelen om hen bij te staan bij het indienen van een verzoekschrift. Verzoekers treft daarom geen verwijt dat zij het geschil niet op de juiste juridisch grondslag hebben geduid. Ten overvloede mag worden vermeld dat verweerder nadrukkelijk heeft verzocht om inhoudelijke behandeling van het geschil. Gelet op hierboven genoemde omstandigheden, behandelt de Commissie het geschil als een verzoekschrift betreffende het opp, omdat verzoekers duidelijk hebben gesteld dat verweerder naar hun oordeel niet voldoende hebben onderzocht welke ondersteuning de school kan bieden en er daartoe ook geen behandelplan is gemaakt. Het gaat in de kern dus om de extra ondersteuningsbehoefte van [de leerling] en het ontbreken van een opp. De Commissie is bevoegd in dergelijke geschillen.⁴ Tot die bevoegdheid rekent de Commissie, ook eerder al, een geschil zoals het onderhavige, waarbij wordt aangevoerd dat voor de leerling ten onrechte geen opp is opgesteld.⁵ Nu verder het verzoek tijdig is ingediend is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De inhoudelijke beoordeling

Partijen zijn het er over eens dat [de leerling] een extra ondersteuningsbehoefte heeft. Hierover hebben de school en verzoekers meerdere gesprekken gevoerd. Verzoekers hebben om externe hulp verzocht en hebben die later zelf ingeschakeld. Gezien de problemen die de school ervaart in het kunnen begeleiden van [de leerling], acht de school observatie op het sbo nodig. Aan zo'n tijdelijke uitplaatsing van regulier naar speciaal basisonderwijs, gekoppeld aan observatie, dient een ontwikkelingsperspectief ten grondslag te liggen. Het opstellen van dit plan is nagelaten. Dat de school een observatie bij het sbo noodzakelijk acht om de inhoud van het opp met een diagnose en handelingsvoorstellen te completeren doet hier niet aan af. In het opp had de school, zoveel als mogelijk, een (voorlopige) systematische analyse en aanpak van de ondersteuningsbehoefte voor [de leerling] kunnen en moeten formuleren, waarbij met verzoekers een gesprek over de inhoud dient te worden gevoerd. Weliswaar hebben verzoekers meerdere gesprekken met de school gevoerd, maar een dergelijke aanpak is bij het ontbreken van het opp niet gelijk te stellen met het op overeenstemmingsgericht overleg en de vereiste

overeenstemming van ouders voor wat betreft het handelingsdeel van het opp.⁶ In het opp had de school tevens de grenzen van de eigen begeleidingsmogelijkheden, de noodzaak van nader onderzoek en de resterende onderwijsmogelijkheden voor [de leerling] binnen het samenwerkingsverband tijdig in beeld kunnen en behoren te brengen. Voor verzoekers is het dan ook inzichtelijk wanneer de school haar grenzen bereikt en in de fase daarna zich de noodzaak van een tijdelijk uitplaatsing op het sbo ter observatie kan aandienen. Door het overslaan van de opp-waarborg ontstaat niet de situatie dat de vermeend onwillige ouders thans een dreigende schorsing kan worden voorgehouden. Die beslissing mist eenvoudig alle grondslag. Verweerder gaat met zijn beslissing voorbij aan de wettelijke waarborg dat hij eerst zelf een opp dient op te stellen voor een leerling die extra ondersteuning behoeft.

De Commissie heeft tijdens de hoorzitting getracht partijen nader tot elkaar te laten komen, maar stelt vast dat sprake is van een impasse. In dit oordeel en de aanbevelingen wil zij duidelijk maken dat allereerst van verweerder aanvullende inspanningen worden verwacht. Ook roept zij de ouders van [de leerling] op om in zijn belang objectief te blijven kijken naar zijn ondersteuningsbehoefte en de nu voor hem meest geschikte onderwijsplaats.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

8. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder voor [de leerling] overeenkomstig de bedoelingen van de wetgever en passend onderwijs een opp op te stellen en daarover tot overeenstemming te komen met verzoekers.

Aldus gedaan te Utrecht op 7 april 2020 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, drs. J.P.M. Wichers-Bots, drs. W.A.J.J. Willems, leden, en in aanwezigheid van mr. J. Nikkels, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. J. Nikkels
secretaris

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brief van 9 maart 2020 aan partijen meegedeeld.

¹ Dit is geregeld in artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO)

² Deze bevoegdheid is voorzien in artikel 25 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv)

³ *Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 91, p.3*

⁴ Dit is geregeld in artikel 43 lid 2 WPO

⁵ Eerder advies van de Commissie: 108203

⁶ Dit is geregeld in artikel 40a lid WPO